DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p. środa 5 grudnia 1945 r. Rok II Nr.263 (539)

SOWIETY PROPONUJĄ PERSJI ZAŁATWIENIE SPRAWY AZERBAJDŻANU SAM NA SAM

Teheran 5.XII. Premier perski Hakimi zwołał wczoraj posiedzenie gabinetu, celem rozważenia nowych propozycji poczynionych premierowi przez posła sowieckiego. Propozycje te obiecują, że jeżeli rząd perski zgodzi się uznać sprawę Azerbajdżanu za kwestię obchodzącą wyłącznie tylko jego i rząd sowiecki, to Sowiety są gotowe spełnić większość życzeń perskich. Propozycja ta ma na celu uniemożliwienie wszelkich interwencji W.Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Naogół panuje przekonanie, że w łonie gabinetu nie dojdzie do zgody i że część ministrów opowie się stanowczo przeciw propozycjom sowieckim. W tym wypadku ustąpienie rządu byłoby nieuniknione. Gdyby jednakże rząd przyjął propozycje sowieckie to parlament wyrazi mu votum nieufności. Partie mające większość w parlamencie, a w szczególności partia Woli Narodowej, której przywódcą jest były premier Ziad, wypowiedziały się stanowczo za odrzuceniem propozycji sowieckich, oświadczając, że przyjęcie ich byłoby równoznaczne z zupełną kapitulacją wobec Sowietów. Tymczasem na terenie Azerbajdżanu przeprowadzane są wybory, których wynik nie budzi żadnych wątpliwości, ponieważ dopuszczona została jedna lista partii "demokratycznej". Najprawdopodobniej dziś stworzony będzie tam rząd, złożony wyłącznie z członków tej partii. Rozpoczęła się już mobilizacja do milicji ludowej i przejmowanie urzędów państwowych. Przypuszcza się, że nowy rząd ogłosi wkrótce autonomię Azerbajdżanu, co nie będzie tylko posunięciem na papierze, ale przeprowadzone zostanie faktycznie przed dniem 2-go marca 1946 r., kiedy to wojska sowieckie mają ewakuować terytorium Iranu.

CZECHOSŁOWACJA NIE CHCE ROKOWAĆ O CIESZYN

Londyn 5.XII. Czechosłowacki minister spraw zagranicznych Masaryk oświadczył wczoraj w Londynie, że "nie jest pesymistycznie nastrojony co do przyszłości stosunków polsko - czeskich". Jednakże rząd czeski odmawia dyskutowania kwestii przynależności państwowej okręgu cieszyńskiego. "Sprawa ta była załatwiona przed 20-tu laty" - oświadczył on, dodając, iż rząd jego gotów jest natomiast podjąć dyskusję we wszystkich innych sprawach. W tym duchu udzielona została odpowiedź na przesłane przed dwoma tygodniami propozycje rządu warszawskiego. Massaryk wyraził przekonanie, że rokowania polsko - czeskie odbędą się w przyszłym roku.

DZIŚ ROZPOCZYNA SIĘ W IZBIE GMIN DEBATA NAD WNIOSKIEM VOTUM NIEUFNOŚCI DLA RZĄDU

Londyn 5.XII. W dniu dzisiejszym rozpoczyna się w Izbie Gmin debata nad wnioskiem opozycji o wyrażeniu rządowi votum nieufności za zaniedbywanie programu odbudowy domów i zbyt powolnej demobilizacji, co spowodowane jest, że rząd zajmuje się długofalowymi planami upaństwowienia przemysłu. Wniosek przedstawi były minister produkcji Lyttelton, a w imienui rządu odpowie minister handlu sir Stafford Cripps. Jutro przemawiać będzie Churchill, a w imieniu rządu premier Attlee i minister Morrisson.

Londyn 5.XII. Komisja powołana do życia przed 18-tu miesięcy przez rząd koalicyjny dla zbadania sytuacji w angielskim przemyśle gazowniczym, wypowiedziała się za całkowitym upaństwowieniem wszystkich gazowni, których liczba przekracza 1.000, a kapitał wynosi około 200 milionów Ł. Rząd ma przychalać się do tego projektu.

ANTYSOWIECKIE DEMONSTRACJE W ISTAMBULE

Istambuł 5.XII. Wczoraj doszło tu do burzliwych demonstracji antysowieckich. Tłumy studentów przeszły ulicami miasta nosząc sztandary państwowe i portrety Ataturka i prezydenta Inonu i wznosząc okrzyki przeciw Sowietom i komunizmowi. Rozbito szyby w redakcjach gazet prosowieckich.

GRATULACJE

Warszawa 5.XII. (subka-Morawski i Rzymowski wysłali do Tito depesze gratulacyjne z okazji ogłoszenia w Jugosławii republiki.

PRACA WRE NAD PIECZORĄ

Moskwa 5.XII. Radio sowieckie donosi, że basen węglowy nad Pieczorą jest intensywnie rozbudowywany. Pracuje już 17 kopalń, a obecnie uruchomionych będzie 26 innych, a 3 są w budowie. W bieżącym roku pieczorskie zagłębie węglowe zwiększa swą produkcję w stosunku do roku ubiegłego trzykrotnie. (Przyp. red.). Jak wiadomo linię kolejową do tego zagłębia węglowego budowało w latach 1940-41 około 1/2 miliona zesłańców polskich, łącznie z kilkoma milionami więźniów rosyjskich. Znaczny procent Polaków w czasie tych robót zginął. (becnie zapewne wiele nowych zesłańców polskich wydobywa nad Pieczorą węgiel.

BRYTYJSKI PROKURATOR PRZYPOMINA O PRZYJAŹNI HITLEROWSKO - SOWIECKIEJ

Norymberga 5.XII. Na wczorajszym posiedzeniu międzynarodowego trybunału główny prokurator brytyjski sir Hartley Shawcrose przedstawił jak hitlerowcy planowali wszystkie agresje, poczynając od napaści na Polskę. W kołach prasowych wiele komentarzy wywołał ustęp przemówienia dotyczący stosunków niemiecko - sowieckich w latach 1939 - 1941. Prokurator odczytał dokładny tekst komunikatu, wydanego po wizycie Mołotowa w Berlinie w listopadzie 1940 r. Komunikat ten stwierdza, iż w czasie rozmów przedyskutowano "w atmosferze najgłębszego zaufania i największej szczerości wszystkie problemy dotyczące obu państw i stwierdzono zgodność poglądów we wszystkich tych sprawach". W 4 dni później Keitel wydał rozkaz wszystkim dowódcom poszczególnych armii, aby przygotowali się do operacji nazwanej "Barbarota", która polegała do przygotowania się do ataku na Rosję. (draau zwiększono garnizony niemieckio w Polsce. (stateczne przygotowania ukończone zostały w dniu 1-go czerwca 1941 r. Plan operacyjny naczelnego dowództwa niemieckiego przewidywał, że przez pierwsze 4 tygodnie toczyć się będą ciężkie walki nad granicą, lecz po przełamaniu tego oporu sowieckiego nie należy się już spodziewać żadnej poważniejszej kontrofensywy.

POŻYCZKA AMERYKAŃSKA DLA FRANCJI

Waszyngton 5.XII. Wczoraj podpisano tu umowę o pożyczce amerykańskiej dla Francji w wysokości 550 milionów dolarów (około 137 milionów L.) Pożyczka spłacona będzie w ciągu 30 lat, a oprocentowanie roczne wynosi 2 3/8. Sumy uzyskane z pożyczki użyte będą w pierwszym rzędzie na zakup w Ameryce środków komunikacyjnych, maszyn i surowców, których Francja gwałtownie potrzebuje.

Waszyngton 5.XII. Jakkolwiek nastąpiły nowe przeszkody w anglo - amerykańskich rokowaniach finansowych, to mnożą się oznaki, iż obecnie opracowywany jest już ostateczny tekst porozumienia. (głoszone ono będzie w czwartek lub piątek. Wczoraj do departamentu stanu wezwano 2-ch czołowych członków Izby Reprezentantów. Prawdopodobnie przedstawiono im projek umowy i zasięgnięto ich opinii, czy kongres wyrazi na to zgodę.

WOJSKA CHIŃSKIE ZBLIŻAJĄ SIĘ DO STOLICY MANDŻURII

Czungking 5.XII. Według ostatnich doniesień rządowe wojska chińskie zbliżyły się już na odległość 145 km. do stlicy Mandżurii Mukdenu. Zdobyły one ważną stację kolejową na płd. zachód od stolicy i posuwają się nieprzerwanie naprzód. Dowódca tych wojsk wyraził przekonanie, że oddziały komunistyczne nie będą już zdolne stawiać poważniejszego oporu i Mukden zostanie opanowany w ciągu kilku dni.

WOJSKA AMERYKAŃSKIE DO DYSPOZYCJI ZJEDN. NARODÓW

Waszyngton 5.XII. Komisja senatu amerykańskiego znaczną większością głosów przyjęła wniosek upoważniający prezydenta do oddania amerykańskich sił zbrojnych do dyspozycji Rady Bezpieczeństwa (rganizacji Zjednoczonych Narodów, jeżeli zajdzie potrzeba przeciwstawienia się agresji. (drzucono poprawki, które przewidywały, że prezydent każdorazowo musi na to uzyskać zgodę senatu. Zatwierdzony stan liczebny marynarki wojennej na stopie pokojowej przewiduje 500 tys. ludzi t.j. o 50 % więcej niż przed wojną.

JAWA DOMAGA SIĘ PEŁNEJ NIEPODLEGŁOŚCI

Batawia 5.XII. Głowa powstańczego rządu na Jawie Sharia, oświadczył, że rząd jego w czasie rokowań z Holandią żądać będzie zgody na zupełną niepodległość Jawy i od tego nie odstąpi. W razie sprzeciwu Holandii zgodzi się on na arbitraż Zjednoczonych Narodów i przyjmie go nawet gdyby był niekorzystny. (głoszono oficjalnie, że w dotychczasowych zajściach wojska brytyjskie i hinduskie straciły ponad 800 żołnierzy.

GŁÓD NA WĘGRZECH

Budapeszt 5.XII. Węgierski minister zaopatrzenia wydał odezwę, w której przyznał, iż sytuacja żywnościowa jest bardzo groźna i wezwał matki z dziećmi i osoby niepracujące do przeniesienia się ze stolicy na wieś.